

Nižje podpore ustavile naložbe

Spremenjena uredba o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov, je močno znižala odkupne cene za elektriko iz sončnih elektrarn, hkrati pa se bodo z letošnjim letom odkupne cene za elektriko, proizvedeno iz fotovoltaičnih celic, zniževale vsak mesec za dva odstotka. Še lani razmeroma hitra rast zmogljivosti sončnih elektrarn se je zato v zadnjih mesecih malodane ustavila, čeprav se je vrednost naložbe vanje v zadnjih dveh letih skoraj prepopolnila.

V letu 2011 so se zmogljivosti sončnih elektrarn pri nas povečale za 70 odstotkov, lani le še za približno 30 odstotkov. V prihodnjih mesecih pa lahko po besedah Luke Vidmarja iz podjetja Plan-net Solar pričakujemo popolno ustavitev gradnje sončnih elektrarn. Glede na trenutne raz-

mere na slovenskem fotovoltaičnem trgu z dvoodstotnim znižanjem odkupnih cen za elektriko vsak mesec in novelo energetskega zakona, po kateri bodo morali investitorji v obnovljive vire energije, če bodo želeli dobiti državno subvencijo, kandidirati na javnem razpisu, je prihodnost sončnih elektrarn pri nas negotova, še zlasti prihodnost malih sončnih elektrarn, dodaja Srečo Artač iz podjetja Tersus.

Dejstvo je namreč, da se gradnja malih elektrarn do 20 kilovatov ne splača več, kar je posledica vladne uredbe, ki je začela veljati 1. decembra lani in znižuje podpore elektriki iz obnovljivih virov energije, ter dejstva, da so stroški za pripravo dokumentacije enaki tako za male, nekajkilovatne sončne elektrarne kot za velike, večmegavatne. Izračun donosnosti je upravičen

pri moči vsaj 20 kilovatov, poudarja Luka Vidmar, pri čemer se je čas povrnitve naložbe podaljšal za približno dve leti. Matej Guštin iz Združenja slovenske fotovoltaične industrije pa dodaja, da bo postavitev nekaterih sončnih elektrarn upravičena le še do aprila ali maja, pozneje nič več.

Po podatkih registra za proizvodne naprave električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom je bilo v začetku letošnjega leta v Sloveniji 2784 sončnih elektrarn s skupno zmogljivostjo 208,8 megavata (avgusta lani jih je bilo na električno omrežje priključenih 1925, s skupno močjo 139,57 megavata). Dejansko stanje zmogljivosti sončnih elektrarn je verjetno nekaj megavatov višje, saj je treba upoštevati, da lahko od priključitve elektrarne na elektrodistribucijsko omrežje do njenega vpisa v register mine tudi nekaj mesecev, pravi Guštin. Pri Borzenu, organizatorju trga z električno energijo, tako dodajajo, da je bilo po njim dostopnih podatkih v lanskem zadnjem četrtletju k približno 200 megavatov obstoječih zmogljivosti dodatno priključenih za več kot 20 megavatov sončnih elektrarn.

Doslej inštalirana moč sončnih elektrarn močno presega cilje iz nacionalnega akcijskega

svetila
PHILIPS

Neubergerjeva 31, Ljubljana
041 676 006 SvetilaPhilips.si

Levo: Novembra lani je bilo treba za kilovat moči sončne elektrarne na ključ odšteti malo manj kot 1900 evrov. Če bi jo postavljali letos februarja, bi odšteli dobrih 200 evrov manj.

skega načrta za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020, kljub temu pa bi lahko iz energije sonca proizvedli dvakrat več elektrike kot zdaj – sončne elektrarne v Sloveniji na leto proizvedejo približno 250 gigavatnih ur električne energije oziroma dva odstotka vse porabljene elektrike pri nas. A kakor kaže, dodatne rasti vsaj še nekaj časa ne bo.

Nezadovoljstvo in strah investitorjev

Zniževanje podpor je razumljivo, saj se je fotovoltaična tehnologija in s tem naložba v sončno elektrarno pocenila – pred dvema letoma, denimo, je moral investitor za 10-kilovatno elektrarno, ki jo je postavil na streho hiše, odšteti približno 40.000 evrov, zdaj le še približno 22.000. V zadnjih dveh letih se je cena same opreme za sončne elektrarne zmanjšala za dobro polovico, pravi Artač in dodaja, da takega padca v prihodnje ne gre več pričakovati. Pravzaprav, kakor poudarja Vidmar, cene

modulov že približno šest mesecev ne padajo več, ampak rastejo – doslej so se povisale za 10 do 15 odstotkov, saj je propadlo veliko proizvajalcev, ki so module prodajali pod ceno, da bi si zagotovili večji tržni delež.

Na Združenju slovenske fotovoltaične industrije poudarjajo, da po novi uredbi za dobrih 24 odstotkov nižje podpore sploh niso sporne, sami so predlagali celo nižje – 145 evrov na megavat za sončne mikroelektrarne z močjo do 50 kilovatov (uredba je podpore znižala s 197 na 150 evrov), vendar šele s 1. januarjem letos, kakor je bilo določeno s prejšnjo uredbo. Sporen je bil način, kako so bile te podpore znižane in kdaj. Nova uredba je namreč neposredno posegla v projekte, ki že tekli. Večina investitorjev je naložbo načrtovala tako, da bi sončno elektrarno priključili na omrežje po 1. decembru, pri čemer so pričakovali, da se bodo podpore v skladu s prej veljavno uredbo znižale šele 1. januarja letos. Tako je nova uredba vsem sončnim elektrarnam, ki do 1. decembra lani še niso bile priklopljene na omrežje, močno spremenila ekonomiko projekta – predvideni prihodki bodo veliko nižji, kakor so bili zagotovljeni ob najemanju kredita za njihovo postavitve, opozarja Guštin. Nezadovoljstvo investitorjev je zato po Vidmarjevih besedah povsem razumljivo, prav

tako strah pred morebitno vnovično spremembo podpornih shem čez noč, kakor se je zgodilo decembra lani.

Pobudniki iz vrst združenja so v začetku decembra na ustavno sodišče vložili pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti in zakonitosti novele uredbe o podporah električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov, vendar jo je ustavno sodišče prejšnji mesec zavrglo, ker po njegovi presoji ni bilo zadoščeno procesni predpostavki, torej pravnemu interesu. To pa ne pomeni, da je vlada s sprejetjem uredbe ravnala pravilno, poudarja Guštin, pač pa si ustavno sodišče s procesno predpostavko uravnava dotok novih zadev zaradi lastne preobremenjenosti. Povedano drugače: ustavni sodniki so odločitev preložili na trenutek, ko bo podzakonski akt že imel usodne posledice za večino investitorjev v sončno energijo, ko torej odločitev o tem, kaj je in kaj ni prav, ne bo več tako pomembna, kot je v danem trenutku, opozarja Matej Guštin.

Za manjše elektrarne višje podpore

Tako investitorji kot ponudniki sončnih elektrarn na ključ že ves čas opozarjajo, da bi morali poenostaviti in poceniti birokratske postopke za sončne elektrarne do 20 kilovatov, saj se jim ne zdi pošteno, da so vse obravnavane enako, tako tiste nekajki-

Sejem Dom 2013

ključne rešitve

12.–17. marec
Gospodarsko razstavišče

